

Pilistvere pasun

Pilistvere küla oma leht

Helmekuu 2014 Issanda aastal

Väljaandja Barlo Kirjastus Pilistveres 2014

Toimetus: H. Kalmus, S. Arus, C. H. Pruun, L. Tähemaa.

Trükiarv 500 tk. Jagamiseks tasuta.

Suhtle naabriga, leiad uusi mõttekaaslasid ja koostööpartnereid

Kihelkondlik arutelukoosolek Eistveres juunikuus 2013.

Elmise aasta kevadel, kui Pilistvere kogukond (MTÜ Pillistfer) sai toetusraha KÜS-Kilt, et mõelda, arutleda ja arendada kogukonnas suhtlemisoskusi ei olnud aimugi, et naabrid Imaverest, Kõost ja Võhmast kaasa lüüa soovivad. Haarasimegi siis aruteluringsid pisut suurema tüki -ajaloolise kihelkonna. Oleme püüdnud arutleda, mis meid piirkonnana kirjeldab, seob ja motiveerib. On hea ja turvaline tõeada, et ühist on palju: juba esimestel koolitustel-kohtumistel leidsid erinevad töörühmad, et tore oleks pidada kihelkonna suvepäevi, koostada ühine looduse-kultuuripärandi õpperada või pidada ühist kultuurikalendrit. Väikestes omavalitsustes kiipub olema nii, et korraldajad kogevad ikka ja jälle – kohalikul on vähevoitu. Ehk aitab ressursi (raha, inimesed, aeg) jagamine mõistlikult toimetada ning leida uudseid lahendusi koostöös. Ühine eesmärk on hoida maal inimesi mitte vägisi või süütunnet tekitades, vaid esile tuues maal elu positiivseid pooli.

Kommunikatsiooniprojekt kestab veel kevadeni ning tu-

lemas on mitmeid intrigeerivaid arutelusid, koolitusi, kohtumisi. Noored panustavad ettevõtmisse omal moel filmides üles kihelkonna erinevaid inimesi, sündmusi ja kohti. Ikka selleks, et rääkida meie kodukoha lugu endale ja väljapoole.

Ühiste arusaamadeni jõudmine võtab teinekord rohkemgi aega, kui mõne konkreetse ettevõtmise läbiviimine.

Ehkki hea suhtlus on justkui miskit, mida katsetada ei saa ning millele on raske paita teha või piitsa anda, tunneb toimiva kommunikatsiooni ära tegudest. Huvitaval kombel hakkas just selle projekti käigus raginal arenema koostöö noortetöö osas Pilistvere-Imaveres-Võhma vahel: on ideid, huvilisi ja rohkelt katsetamisjulgust.

Kindlasti on selliseid koostöökohti meie piirkonnas veelgi. Pilistvere kogukond kutsub kõiki omavalitsusinimesi, allasutuste töötajaid, firmajuhate, MTÜde eestvedajaid ning aktiivseid kodanikke ühistele koolitustele ja arutlustele. Toetust või kahtlust avaldama, ideid või kriitikat esitama.

Pille-Riin P Kalmus
MTÜ Pillistfer

Kommentaari:
Ühe kogukonna elus on kommunikatsioon sama, mis inimestel hingamine – see toimub igal juhul. Kui aga kogukonnal tekivad ühised eesmärgid või soovid parema elu saavutamiseks, siis saab hea ja juhitud kommunikatsiooniga palju asju kergemini ajada. Näen kogukonda kui organismi, kus parem käsi teadma, mida teeb vasak. Samuti on vajalik kogemus, et teekonna läbimiseks tuleb astuda esimehe samm.

Kogukonna omavahelise suhtlemist hõlbustavad kindlasti ka ühised arusaamad ja tähendused – mida, miks ja kuidas me midagi teeme. Ühiste arusaamadeni jõudmine võtab teinekord rohkemgi aega, kui mõne konkreetse ettevõtmise läbiviimine. Ometi annab see kogukonna tervikule tugeva selgroo, mis aitab ettevõtmistes jalad maas hoida ning eesmärkidele sihikindlalt lähemale liikuda.

Jaanuaris toimuva arutelupäeva üheks eesmärgiks on koos luua kogukondlikult ühiseid arusaamu ja tähendusi. Kõik, mis on meie kogukonna identiteedi keskmes, mis meid koos hoiab või lahku viib. Vaatleme, millised on kihelkonna elus osalevate inimeste rollid ja nende tugevused. Kas ma olen ideede generaator, viimistleja, hindaja või koordineerija? Igal osalejal on võimalus teada saada, milliseid suhtlemisstiile või rollimudeleid ta kasutab ja kuidas neid on võimalik arendada. Kohtumiseni.

Karin Härmat
Tallinna Ülikooli lektor ja
superviisor

Ajurünnakute käigus väljapakutud ideed

- loodus- ja kultuuripärandi õpperada
- ühine kultuurikalender internetis
- ühine infoportaal: uudistest kuni korteri-tööpakkumiseni
- kihelkonna suvepäevad

Tuleviku sündmused:

Karin Härmat: meeskonna ja grupi areng 30. jaanuar kell 14.00
Sulev Valner: kihelkond ja kommunikatsioon 6. veebruar kell 14.00
Kohtumine piirkonna ajakirjanikega
Kihelkonnaleht: märts 2014

Aeg ehitada kirikut

Pühakoda

Pilistvere kirik on ehitatud tsistertslaste vennaskonna poolt 700 aastat tagasi ja näinud väga erinevaid aegu. Vähemalt kahel korral ajaloo on tõsiselt kaalutud Pilistvere kirikuhoone hülgamist. Ometi on kirik alles jäänud ja hoone on uuesti üles ehitatud. Ka praegu on maal rasked ajad ja inimesi on jäänud väheseks. Küllap oli sajandeid tagasi palju neid, kes ütlesid: „Kas on sel mõtet?“, kui arutati kiriku ülesehitamist. Kindlasti on neid ütlejaid praegugi. Hetkeks tasub mõelda, kui poleks olnud neid julgeid Pilistvere taastajaid milline oleks meie keel praegu, kui poleks toimunud Pilistvere Piiblikonverentsi 1687 aastal? Kuidas oleksid kujunenud 25 aasta tagused sündmused siis, kui siia eestimaa südamesse poleks „küüditatud“ Vello Salumit? Pilistvere kirikuhoone väärrib kordategemist ja mis oleks imelisem, kui koguduse 800 juubeliks aastal 2022 on Pilistvere kirik korralikult remonditud. See, mis inimesele näib võimatu on Jumalale võimalik.

Osadus

Kirik ei ole pelgalt hoone. Ennekoike on kirik Kristuse ihu ehk usklike inimeste kokkutulemine ja osadus. Osadus inimeste vahel ei alga mitte kirikuhoonest, küll aga on selles osaduses alati ehitatud kirikuhooneid. Kui Issand ei ehitata koda, tühja vaeva näevad siis ehitajad temaga. Kui Issand ei hoiu linna, siis valvab valvur ilmaaegu. Psalm 127:1 See vana testamendi tarkus annab meile arusaamist, mis on kõige tähtsam ja mis tuleb peale seda. Jumal on hoidnud ja õnnistanud Pilistveret ja selles on meie julgus ja lootus ka praegusel ajal.

Vaimsus

Kirik on pühendumine ja ustavus. Kui maal kaovad koolid, kauplused ja postkontorid, siis kirik on jäänud paigale. Ka kõige väiksemates maakohades pole ühtegi kogudust veel lõpetatud. Üldises virisemise ja Eestist lahkumise kontekstis tasub igalühel meist küsida: kuidas edasi? Kas on mõtet jätkata tormamist samadel radadel, mis ei ole toonud rahu ega ole teinud meid õnnelikuks. See on inimese vaimne valik oma harjumuspärase mugavuse ja

tuleviku nimel pingutamise vahel.

Kihelkond

Kirik on alati olnud ka kihelkond. See on meie rahva vanim säilinud suurem koostöömõtte piirkond. Läbi erinevate võimude ja ajastute on just kihelkondlik jaotus püsinud kõige stabiilsemana. Pilistvere kihelkonna seis on olnud muidugi keeruline viimased kolmveerand sajandit, sest ta on jaotatud kolme eri maakonna vahel. Kahju, et nõukogudeaegsed oblasti piirid on jäänud püsima tänaseini. Väärrib süvenemist, miks just kihelkondade piirid olid meie esivanemate loomulikud koostööpiirkonnad. Kihelkondlik esivanemate pärand väärrib jätkamist.

Tulevik

Kristlase päevakorras ei ole kohta lootusetusele, on öelnud kirikuõpetaja Harri Haamer, viibides Tallinna patarei vanglas ja oodates saatmist Sibirisse. Nende sõnadega lohutas ta sakslast, kes nuttis oma saatuse üle. Minu eelkäija siin Pilistveres, Vello Salum, on ikka öelnud, et elu möte peab olema suurem kui elu ise. Uku Masing on öelnud, et usk on võimatu uskumine võimalikuks. Tulevikuvaade peab olema vaba argipäeva muredest ning kaugemale vaatama paratamatuse ahelaist. Usun, et inimesed pöörduvad maale tagasi ning leiavad siin väarikat tööd ja ausat leiba. Usun ka, et tuleb aeg, mil inimesed taas pöörduvad tagasi Elava Jumala juurde ja leiavad eest kiriku, kes on ustavaks jäänud. Usun, et paljud, mida praegusel ajal tunnistatakse realistlikult võimatuks, saab võimalikuks juba meie endi silme all. Selles usus tegutseme siin Pilistveres ja loodame, et koguduse 800-ndaks juubeliks aastal 2022 on Pilistvere kirikuhoone korras.

Elame lootuses.
Hermann Kalmus

KODANIKUÜHISKONNA TOETUSEKS

L ühiuudised

Veekogude seisundi parandamine

Pilistvere kogudus osales KIKi V taotlusvoorus „Vooluveekogude seisundi parandamine“, mille eesmärk on paisude rekonstrueerimine, kalapääsude rekonstrueerimine/rajamine olemasolevale paisule; kaldapuistu mosaiiksuse kujundamiseks, jõkke varisenud voolutõkete eemaldamiseks jne. KIK juhatus otsustas Pilistvere koguduse taotluse rahuldada. Tööd Navesti jõel Pilistvere karestiku alal viiakse läbi 2014 aastal.

Pilistvere kogudus

Uusaastapidu noorte omal algatusel

Sel aastal plaanisime aastavahetuspäeva noortega ise. Eesmärgiks noorte enda panus meelelahutusse oma soovi järgi. Kogusime osalustasu, et valmistada peolaud ja teha korraldused just nii, et oma noored tunneksid rõõmu panustamisest. Peo külalised olid justkui lisaboonus. Info sellest, et mõnes kohas aastavahetus tühjas saalis toimus, samal ajal kui Pilistvere Rahvamajas elu kees, tegi enesetunde päris heaks.

Kuna tegemist oli päris noorte algatusega, siis jäi ka veel õpimisruumi.

On oluline tõdeda, et iga andmisrõõmu juures on oluline ka saamisrõõm – seda nii tegevuste, vastutuse jagamisel, kui võtmisel nii meeskonnas, kogukonnas kui piirkonnas. Andmine ja saamine vastuvõtmine – see on elulaad.

Carl Heinrich Pruun, vastutav korraldaja

Pilistvere-Esku teeäär lepavõsast puhtaks

Omavalitsus on istutatud tammeallee on olukorras, kus vajab leppadest „päästmist“. Tihe lepavõsa võra ei lase tammedele valgust ligi ning pooleteise mehe kõrgused tammed võivad jäävad liialt ühekülgselt ja kõrged. Kogudus plaanib maha võtta võsa kogupikkuses: puudest saab kogudus järgmise aasta kütte ning oksaristu veetakse küla jaanikuplatsile suvist pöörpäeva ootama. Tamm kasvab aeglaselt, kuid on lootust, et juba kümnekonna aasta pärast on Eskupoolne sissesõit ääristatud kena tammeallega.

Pilistvere kogudus

Jõulumaa 2013 numbrites

Pilistvere Jõulumaa toimus sel aastal viiendat korda. Osales 3 lasteada: Kõo, Kabala ja Võhma. Kahe päeva peale kokku oli külalastajaid 230. Vabatahtlikult töötav meeskond on

kokku 30 inimest, kes panustasid ürituse õnnestumisse summeeritult 710 tunniga. Söödi ära 160 liitrit frikadellisuppi, piparkookideks vormiti 23 kg tainast, 200 lusikat said kaetud šokolaadi ja kaunistustega ning rändasid hiljem maiasmokkade suhu.

Jõulumaa meeskond

Sotsiaalne ettevõte: suvekohvik „Ingel“ – Pilistvere noorte edulugu

2008 aasta talvel pidas väike grupp koguduse täiskasvanuid plaani võimaliku noorte väliskohvikule üle. Idee tundus peaaegu, et võimatu, sest hurjutati mitmelt poolt: miks peaks kogudus hakkama tegelema äriaga? Tulu teenimine ei käi MTÜ-ga (mittetulundusühing) kuidagi kokku!

Ometi oli ka toetajaid, kes uskusid, et 3 kuud töötav suvekohvik annab noortele huvitava ja kasuliku töökogemuse ning lisaks ka teadmisi ettevõtlusest. On suur vahe, kas teha tööd, mida näpuga ette näidata või olla ise algataja: valida ja tellida kaupa; juurutada uusi tooteid ning mõelda, kuidas suvekohvikule klientidele rahulolu pakkuda. Igal aastal püütakse tuua kohvikusse midagi uut. Lisandunud on vesiautotranspordid, terrassikontserdid, omatooted suvekokteilide näol ning suvekohvikule FB leht koos värskes infoga. Noortest letiteenijatest on välja kasvanud personali- ja ostujuhid, turundustöötajad, hügieenikontrollid-kvaliteedijuhid.

Laura Tähemaa: „Olen kohvikuhatajana töötanud nüüdseks 3 aastat. See on kasvatanud minus ja kõigis meis koostööoskust, kriitilist meelt ning uute ideede elluviimisoskust. Loodan, et suvekohvikusse liitub ka sel aastal juurde uusi inimesi, kes samuti tahavad läbi ettevõtluse panustada noortetöösse. „Inglit“ kohvikusse on mõtteviisi muutumine.“

Miks sellest täna, 7 hooaja algul, kõike kirjutada? Suvekohvik on sulandunud kogukonda ja tema kohalolek on nii loomulik ja iseenesestmõiste-

tav- mis oleks suvi ilma suvekohvikuga jäätisekokteilita?

Kogu selle noorsootöö ja töökasvatuse juures, mida suvekohvik tegevusena pakub, on ehk vähem tähelepanu pälvinud tõik rahast.

Kuhu läheb see raha – kasumida suvekohvik 3 kuu jooksul teenib? Mis sellega tehakse?

Viimaste aastate suvekohvikuperioodi kasum on olnud 1200 euro piires ning see läheb kogukonda tagasi – Pilistvere noortetöö edendamiseks. See tähendab: noorte endi tööpanusega kohvikus aidatakse kaasa sellele, et sügis-talvine elu oleks sisukas, põnev ja hariv. Lisaks ka meelelahutuslikud väljasõidud ja laagrid. Juurde abistab ka kogudus ning saadud projektitoetused.

On üsna erakordne, et ühe kogukonna noored teenivad ise välja noortetöö raha ning on valmis seda tulemust ka palju suurema ringi noortega jagama.

Pilistvere Noored ootavad endiselt oma ettevõtmistele, koolitusele kogu valla ja kihelkonna noori. Varsti hakkavad koos käima ka suvekohvikuhooaja koosolekud, et kohvikuhooaeg 1. juunil avada.

Loodan, et arusaamise ettevõtluse mudelist, mida rakendavad noored ka ingliskohvikus, toob juurde mõistmist, noorte tunnustamist kui kliente. Iga külalastus ja ost suvekohvikus „Inglit“ toetab noortetööd, millest on võimalik osa saada kõikidel kihelkonna noortel.

Pille-Riin P. Kalmus

Ainult 1 küsimus: mis Sa seal kalmistu vahel toimetad?

Vastab Sandra Arus:

Juba teist aastat joonistan üles kalmistu skeemi. See tähendab mõõdistan kalmistu hauaplatsid ning kirjutan üles kõik kalmistule maetud inimesed koos sünni- ja surmagaandmetega.

Alustasin seda tööd ühe Eesti tuntuima kalmistu inventeerija Eduard Rajari käe all. Nüüd paraku jätkan üksi, sest õnnetu juhuse läbi Eduard Rajari hukkus sügisel autoõnnetuses.

Kalmistuplaan on skeem, mis koostatakse kvartalite kaupa s.o kalmistuteede vaheline ala, kus nummerdatakse read ja platsid. Lisaks tehakse võimalikult täpne kirjeldus: platsi piirid, ristid, kivid, monumendid, tahvlid, sambad.

Algne mustand vormistatakse puhtal kujul ümber, et skeem oleks loetav. Nimed ja märkmed kantakse tabelisse. Eduard Rajari sõnul on Pilistvere kalmistu keerukuse astmelt paras pätkel ning korralik koolitöö.

Siiski on juba praegu näha, et kalmistuplaan on vajalik ja inimesi huvitav materjal. Nii leitakse sugupuud uurides üles kadunud sugulaste matmispaigad. Samuti saadakse üldist ning kultuurilist teavet selle kohta, kes on kalmistule maetud, millised on olnud matmiskombid. Tööd tehes puutusin kalmistul kokku mitmete inimestega, kes töö vastu huvi tundsid ning ettevõtmist tunnustasid.

Valmisplaanid on tulevikus kõigile kättesaadavad koguduse kantseleis.

Küsitlus: Mida kogukond võiks sel aastal ette võtta?

Karin: „Iga inimene on väärtus. Valutan südant iga maalt lahkuja pärast. Märkame sel aastal inimest!“

Jaan: „Külalised on päris korrald ära. Äkki võtaks kätte ja teeks teeäärde võsast puhtaks, mahasõitule lisaks kõvemalt pinnast. Suuremad tööd tuleks teha muidugi koostöös Agro ja vallaga.“

Kaili: „Ammu pole olnud ansambliga pidu. Miks mitte sõbrapäeval või naistepäeval üks pidu korraldada?“

Merle: „Olen hetkel veel kahepaikne – ei siin, ei seal. Suvel toimetan aias ja mõlgutan mõtteid, siis oskan juba ka midagi konkreetsemat arvata.“

Artur: „Sooviksin kogukonnaga ühist aega. Minna koos staadionile ja mängu sisse elades unustada viha ja vihkamine koju magamistuppa, veel parem sauna!“

Vabariigi aastapäev

Vabariigi aastapäeva tuli Pilistvere järvesaarel 24. veebruaril kell 19.00

Laulame hümmi, mõtleme oma armsale Eestile.

Küla- ja kogukonnakoosolek

29. jaanuar, kolmapäev kell 18-20 Pilistvere Rahvamajas

- * küla tegevuskalender 2014
- * mis tehtud, mis teoksil
- * kogukonna arengukava

Rahvusvaheline talgulaager

Koostöös EstYes'iga toimub Pilistveres 11.-24. augustini 2014 rahvusvaheline vabatahtlike talgulaager. Firmad, vabauhendused ja eraisikud, kes soovivad endale talgubilisi, on oodatud ühendust võtma 55 32 789 Hermann Kalmus

Talvel jälle uisuväli!

Liuväli Pilistvere järvejääl avatud kohe, kui külmataat kinnituse annab. Erinevas suuruses uisud saadaval pastoraadimajas, algajatele abiks ka uisuraamid. Öhtune valgustus.

Kontakt: Carl Pruun 5837 0372